

Posudek oponenta diplomové práce

Michaela ZRONKOVÁ

Paměť o městě (Soběslav v městských pramenech 1632-1752)

Diplomová práce, Historický ústav, Filosofická fakulta, Jihočeská universita, České Budějovice 2007, 70 stran textu, 88 stran textových a obrazových příloh.

Tématem diplomové práce slečny Michaely Zronkové se stalo ediční zpřístupnění kronikářských záznamů několika soběslavských měšťanů ze 17. a 18. století a jejich zasazení do širšího dobového kontextu. Z rozsáhlého souboru *Soběslavských pamětí* obsahujících celkem pět rukopisných textů z let 1587-1752 autorka zpracovala zápisy zachycující léta 1632-1752. Ačkoli tento pramen znali a ve svých odborných i popularizačních pojednáních o městě používali někteří regionální historikové 1. poloviny 20. století, přináší předložená práce první celkové (nikoli jen dílčí) ediční zpracování zvoleného pramene.

Heuristickým východiskem předložené práce se staly již zmiňované *Soběslavské paměti Řehoře Smrčky a jeho pokračovatelů* uložené v Knihovně Národního muzea v Praze. Dále autorka pracovala i se zápisky pozdějších soběslavských kronikářů, které jsou vedle pražské Knihovny Národního muzea uloženy též ve fondech Archivu města Soběslav ve Státním okresním archivu v Táboře. Odtud diplomantka rovněž získala množství dalších cenných poznatků nezbytných pro sestavení kritického komentáře k připravené edici (městská správa, pozůstalosti, duchovenstvo, kostely a zádušní jmění aj.); důležité informace pro bližší určení dvou autorů *Pamětí* jí poskytly soběslavské matriky uložené v třeboňském Státním oblastním archivu. M. Zronková pro sepsání své práce využila rovněž poznatky získané jak studiem české odborné literatury k dějinám měst včetně edic některých městských kronik, tak především regionální literatury věnované dějinám Soběslavi a Soběslavska. O předloženém soupise literatury lze říci, že zde nechybí nic podstatného (zejména v posledním uvedeném případě).

Diplomní spis Michaely Zronkové se skládá ze šesti kapitol, úvodu, závěru a rozsáhlého souboru příloh. Po nezbytném úvodním vymezení tématu a souhrnném přehledu použitých pramenů přináší první kapitola práce pojednání o dějinách Soběslavi, o jejím ekonomickém vývoji, struktuře a fungování městské samosprávy. Součástí této kapitoly je rovněž pojednání o církevních dějinách města a jeho světských i církevních památkách. Následující kapitola předkládá (snad až příliš) stručný přehled proměn historického bádání o dějinách měst v českých zemích. Méně strohá a více zasvěcená je kapitola věnovaná dosavadnímu studiu dějin Soběslavi. Následující část práce podává na základě literatury charakteristiku a typologii narativních pramenů městské provenience. Poslední dvě kapitoly jsou věnovány jednak osobnostem obou zjištěných autorů *Pamětí* a jejich rodinám (k tomu srov. jejich rodokmeny publikované na s. 157-158), jednak přinášejí kritický komentář k dílu soběslavských kronikářů barokní doby. Spolu s vlastní pečlivě zpracovanou edicí *Soběslavských pamětí*, obsaženou v oddílu příloh práce (s. 81-152), tak tyto kapitoly představují nejcennější část celého pojednání M. Zronkové.

Diplomantka dokázala z prostudovaných pramenů vytěžit a zpracovat pestrou škálu cenných informací nezbytných pro objasnění celé řady otázek týkajících dějin jednoho jihočeského poddanského města barokní doby. Zjištěné poznatky autorka podala i vcelku zdařilou formou, to platí nejen o pečlivě připravené edici *Soběslavských pamětí*. To je bezpochyby velké plus předložené práce.

Bezesporu zajímavá a přínosná práce Michaely Zronkové je napsána vcelku kultivovaným jazykem bez vážnějších prohřešků vůči mateřskému jazyku - neobratné formulace, neopravené překlepy či gramatické chyby se vyskytují naštěstí ještě v míře tolerovatelné. Rovněž v poznámkovém aparátu jsem shledal jisté nedůslednosti, podobně i v závěrečném soupise literatury (postrádám zde stránkování u některých citovaných studií a naopak v textu citované práce J. Mikulce a M. Bláhové zde zcela chybí). Z věcného hlediska

mám připomínky především k zařazení kapitol *Světské památky Soběslavi* a *Církevní památky Soběslavi*. Zatímco veřejné soběslavské církevní památky 17. a 18. století jsou zde podány v úplnosti, ze světských se dostalo pozornosti pouze staré radnici, torzu soběslavského hradu, kašně a Smrčkovu domu (nelogicky sem autorka zahrнула i mariánský sloup). Kde zůstalo opevnění, městské brány, měšťanské domy či alespoň Rožmberský dům? Z textu není zcela zřejmé, zda autorka chtěla přiblížit pouze ty stavby, které jsou v *Pamětech* zmiňovány, anebo zda chtěla popsat stavby, které se dodnes dochovaly a jsou dnes chápány jako památky. Vysvětlení, popř. zpřesnění by si jistě zasloužila i „úspěšná **reformační** snaha jezuitů“ ve městě (s. 33) či konstatování že „*Čeští Bratři (!) ovládli křesťanský život v Soběslavi*“ (s. 23), nebo informace o tom, že se ve městě objevili „*přívrženci českých Bratří (!), starých katolíků protestantů a pikartů*“ (s. 22). Tyto nepřesnosti lze bezpochyby přičíst na vrub práce se starší regionální literaturou. To platí i o mé poslední výtce týkající se známé Rožmberské školy, kterou autorka v souladu se starší literaturou důsledně (a nesprávně) označuje za bratrskou školu (s. 22) a o stranu dále cituje Lintnerův výrok o nestálosti soběslavských obyvatel ve víře, což se projevilo i nezájmem o výstavbu školy (situace ani zdaleka nebyla tak krystalicky prostá).

Tyto dílčí připomínky však nijak výrazněji nesnižují kvalitu předloženého diplomního spisu, zejména v případě zdařilé edice *Soběslavských pamětí*. Na závěr svého posudku tak mohu konstatovat, že předložená práce splňuje všechny požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm (ještě) **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 24. 8. 2007

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.